

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้และการปฏิบัติจริงตามบทบาทพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในหอคลอด โรงพยาบาลชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เปรียบเทียบการรับรู้บทบาทพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในหอคลอด โรงพยาบาลชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามอายุ ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพสมรส และการอบรมเฉพาะทาง และเปรียบเทียบการปฏิบัติจริงตามบทบาทพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในหอคลอด โรงพยาบาลชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามอายุ ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพสมรส และการอบรมเฉพาะทาง วิธีดำเนินการวิจัยมีดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอคลอดของโรงพยาบาลชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข 45 แห่ง จำนวน 114 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน ได้จากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 นำรายชื่อโรงพยาบาลชุมชนทั้งหมดมาจำแนกออกเป็น 7 กลุ่มตามรายจังหวัด
 - 2.2 เลือกโรงพยาบาลชุมชนแต่ละจังหวัด จังหวัดละ 1 แห่ง โดยเลือกโรงพยาบาลชุมชนที่มีจำนวนพยาบาลมากที่สุดในแต่ละจังหวัด ได้โรงพยาบาลชุมชนที่เป็นตัวอย่างจำนวน 7 แห่ง
 - 2.3 พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอคลอดทุกคน คือกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 35 คน (รายละเอียดชื่อโรงพยาบาลชุมชน และกลุ่มตัวอย่างแสดงในตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของโรงพยาบาลชุมชนภาคตะวันออกเฉียง (พ.ศ. 2538)

จังหวัด	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	โรงพยาบาล ชุมชน	จำนวนพยาบาล (คน)	โรงพยาบาล ชุมชน	จำนวนพยาบาล (คน)
ชลบุรี	พนัสนิคม	4	พนัสนิคม	4
	บางละมุง	4		
	บ้านโป่ง	2		
	พานทอง	4		
	สัตหีบ	4		
	หนองใหญ่	1		
	บ่อทอง	2		
	วัดญาณสังวราราม	4		
	อ่าวอุดม	6		
	เกาะสีชัง	1		
สระแก้ว	ดาพระยา	5		
	คลองหาด	1		
	วัฒนานคร	1		
	อรัญประเทศ	6	อรัญประเทศ	6
	วังน้ำเย็น	2		
ปราจีนบุรี	ศรีมหาโพธิ์	1		
	ศรีมโหสถ	1		
	ประจันตคาม	1		
	กบินทร์บุรี	6	กบินทร์บุรี	6
	นาดี	5		
	บ้านสร้าง	5		
ตราด	แหลมงอบ	1		
	เขาสมิง	1		
	ปอไร่	7	ปอไร่	7
	คลองใหญ่	1		

ตารางที่ 5 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของโรงพยาบาลชุมชนภาคตะวันออก
(พ.ศ. 2538) (ต่อ)

จังหวัด	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	โรงพยาบาล ชุมชน	จำนวนพยาบาล (คน)	โรงพยาบาล ชุมชน	จำนวนพยาบาล (คน)
ฉะเชิงเทรา	บางปะกง	1		
	บ้านโพธิ์	1		
	บางน้ำเปรี้ยว	1		
	สนามชัยเขต	4		
	ราชสาส์น	4		
	แปลงยาว	1		
	พนมสารคาม	4	พนมสารคาม	4
จันทบุรี	ท่าใหม่	3		
	โป่งน้ำร้อน	4	โป่งน้ำร้อน	4
	ขลุง	1		
	แหลมสิงห์	1		
	มะขาม	1		
	เขาตุ้ม	2		
	ตอยดาว	1		
	แก่งหางแมว	1		
	ระยอง	แก่ง	4	แก่ง
	บ้านค่าย	1		
	บ้านฉาง	1		
	ปลวกแดง	1		
	วังจันทร์	1		
รวม		114		35

จากการสำรวจของผู้วิจัย เมื่อพฤศจิกายน 2538

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามการรับรู้บทบาทพยาบาล ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองมี

3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 รวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ ประสบการณ์การทำงานในห้องคลอด สถานภาพสมรส และการเข้ารับการอบรมเฉพาะทางเกี่ยวกับการพยาบาลในห้องคลอด จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการรับรู้บทบาทพยาบาล ประกอบด้วย บทบาท 4 ด้านคือ

1. บทบาทผู้ให้บริการสุขภาพ แบ่งเป็น

บทบาทการรวบรวมศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล	จำนวน 18 ข้อ
บทบาทการวินิจฉัยการพยาบาล	จำนวน 2 ข้อ
บทบาทการวางแผนการพยาบาล	จำนวน 2 ข้อ
บทบาทการปฏิบัติกาพยาบาล	จำนวน 23 ข้อ
บทบาทการประเมินผลการพยาบาล	จำนวน 3 ข้อ
2. บทบาทผู้สอน แบ่งเป็น

บทบาทการให้ข้อมูล	จำนวน 5 ข้อ
บทบาทการสอน	จำนวน 5 ข้อ
3. บทบาทผู้สนับสนุนช่วยเหลือ แบ่งเป็น

บทบาทการปกป้องสิทธิ	จำนวน 8 ข้อ
บทบาทการดูแลในฐานะเป็นบุคคล	จำนวน 8 ข้อ
4. บทบาทผู้วิจัย แบ่งเป็น

บทบาทการอ่านงานวิจัย	จำนวน 7 ข้อ
บทบาทการนำผลการวิจัยไปใช้	จำนวน 1 ข้อ
บทบาทการร่วมทำวิจัย	จำนวน 3 ข้อ
บทบาทการทำวิจัย	จำนวน 2 ข้อ

ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน	5	หมายถึง	รับรู้บทบาทมากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	รับรู้บทบาทมาก
คะแนน	3	หมายถึง	รับรู้บทบาทปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	รับรู้บทบาทน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	รับรู้บทบาทน้อยที่สุด

การแปลผลคะแนน เมื่อให้คะแนนครบทุกข้อแล้ว มีเกณฑ์การคิดคะแนนการรับรู้ บทบาทเป็นรายชื่อ รายด้าน และในภาพรวมทุกด้าน โดยนำคะแนนของผู้ตอบแต่ละคนมารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ย แล้วนำมาแปลผลคะแนน ดังต่อไปนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2535)

คะแนนเฉลี่ย	4.50-5.00	หมายถึง	การรับรู้บทบาทอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50-4.49	หมายถึง	การรับรู้บทบาทอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.50-3.49	หมายถึง	การรับรู้บทบาทอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายถึง	การรับรู้บทบาทอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.49	หมายถึง	การรับรู้บทบาทอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติจริงตามบทบาทผู้วิจัย แบ่งเป็น

บทบาทการอ่านงานวิจัย	จำนวน	7 ข้อ
บทบาทการนำผลการวิจัยไปใช้	จำนวน	1 ข้อ
บทบาทการร่วมทำวิจัย	จำนวน	3 ข้อ
บทบาทการทำวิจัย	จำนวน	2 ข้อ

ลักษณะของคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบได้ 2 ทางดังนี้

คะแนน 1	หมายถึง	ปฏิบัติ
คะแนน 0	หมายถึง	ไม่ได้ปฏิบัติ

การแปลผลคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดระดับการปฏิบัติจริงตามบทบาทผู้วิจัยออกเป็น 5 ระดับ โดยคำนวณจากช่วงของการวัด (กนกทิพย์ พัฒนาศักดิ์, 2529) คือ

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ช่วงของการวัด}} = \frac{1 - 0}{5} = 0.2$$

คะแนนเฉลี่ย 0.80 - 1.00	หมายถึง	การปฏิบัติจริงตามบทบาทผู้วิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 0.60 - 0.79	หมายถึง	การปฏิบัติจริงตามบทบาทผู้วิจัยอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 0.40 - 0.59	หมายถึง	การปฏิบัติจริงตามบทบาทผู้วิจัยอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 0.20 - 0.39	หมายถึง	การปฏิบัติจริงตามบทบาทผู้วิจัยอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 0.00 - 0.19	หมายถึง	การปฏิบัติจริงตามบทบาทผู้วิจัยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ชุดที่ 2 เป็นแบบสังเกตการปฏิบัติจริงตามบทบาทพยาบาล ประกอบด้วยบทบาท 3 ด้าน คือ

1. บทบาทผู้ให้บริการสุขภาพ แบ่งเป็น

บทบาทการรวบรวมนักศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล	จำนวน	18 ข้อ
บทบาทการวินิจฉัยการพยาบาล	จำนวน	2 ข้อ

บทบาทการวางแผนการพยาบาล	จำนวน 2 ข้อ
บทบาทการปฏิบัติการพยาบาล	จำนวน 23 ข้อ
บทบาทการประเมินผลการพยาบาล	จำนวน 3 ข้อ
2. บทบาทผู้สอน แบ่งเป็น	
บทบาทการให้ข้อมูล	จำนวน 5 ข้อ
บทบาทการสอน	จำนวน 5 ข้อ
3. บทบาทผู้สนับสนุนช่วยเหลือ แบ่งเป็น	
บทบาทการปกป้องสิทธิ	จำนวน 8 ข้อ
บทบาทการดูแลในฐานะเป็นบุคคล	จำนวน 8 ข้อ

ลักษณะแบบสังเกต เป็นการตรวจสอบรายการ (Check list) ว่าพยาบาลวิชาชีพในห้อง
คลอดปฏิบัติ หรือไม่ได้ปฏิบัติ

คะแนน 1	หมายถึง	ปฏิบัติ
คะแนน 0	หมายถึง	ไม่ได้ปฏิบัติ

ซึ่งผู้วิจัยจะทำการสังเกตพยาบาลวิชาชีพในห้องคลอดคนละ 3 ครั้ง

เกณฑ์การจัดระดับการปฏิบัติจริงตามบทบาท ผู้วิจัยได้กำหนดระดับการปฏิบัติจริง
ตามบทบาท ออกเป็น 5 ระดับ โดยคำนวณจากช่วงรองการวัด (เกณฑ์พิสัย พัฒนาพิสัย, 2529)
คือ

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ช่วงรองการวัด}} = \frac{3 - 0}{5} = 0.6$$

คะแนนเฉลี่ย 2.40-3.00	หมายถึง	การปฏิบัติจริงตามบทบาทอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 1.80-2.39	หมายถึง	การปฏิบัติจริงตามบทบาทอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 1.20-1.79	หมายถึง	การปฏิบัติจริงตามบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 0.60-1.19	หมายถึง	การปฏิบัติจริงตามบทบาทอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 0.00-0.59	หมายถึง	การปฏิบัติจริงตามบทบาทอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ชุดที่ 1 แบบสอบถามการรับรู้บทบาทพยาบาล มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษากรอบแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ เกี่ยวกับบทบาทอิสระของ
พยาบาลวิชาชีพในห้องคลอด โดยศึกษาจากตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำความรู้
ที่ได้มาสร้างแบบสอบถามโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ ประสบการณ์การทำงานในหัตถ์คลอด สถานภาพสมรส และการเข้ารับการอบรมเฉพาะทางเกี่ยวกับ การพยาบาลในหัตถ์คลอด ตอนที่ 2 การรับรู้บทบาทพยาบาล ประกอบด้วยบทบาท 4 ด้านคือ บทบาทผู้ให้บริการสุขภาพ บทบาทผู้สอน บทบาทผู้สนับสนุนช่วยเหลือ บทบาทผู้วิจัยตามการรับรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 3 การปฏิบัติจริงตามบทบาทผู้วิจัย มีลักษณะเป็นแบบให้เลือกตอบได้ 2 ทาง คือ ปฏิบัติ กับไม่ได้ปฏิบัติ แล้วนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาพร้อมทั้งนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 2 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา นำเครื่องมือชุดที่ 1 ที่สร้างขึ้นและผ่านการแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาพร้อมแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 ท่าน (รายชื่อในภาคผนวก ก) เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องตามหลักวิชาการและความตรงตามเนื้อหา ความชัดเจนและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยกำหนดเกณฑ์ของความตรงว่าถ้าข้อใดที่ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่านขึ้นไปเห็นด้วยตรงกันถือว่ามีความตรงตามเนื้อหา ถ้าข้อใดที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยนำมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะนั้นโดยพิจารณาพร้อมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เห็นด้วยหมดทุกข้อ ตอนที่ 2 การรับรู้บทบาทพยาบาลตามการรับรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก้ไขเพิ่มเติมข้อความให้มีความเหมาะสมทางภาษา ความชัดเจนของเนื้อหาและความครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ ได้ตัดข้อที่ไม่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิออก 2 ข้อ เหลือ 85 ข้อ ตอนที่ 3 การปฏิบัติจริงตามบทบาทผู้วิจัย เห็นด้วยหมดทุกข้อ

ตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ นำเครื่องมือชุดที่ 1 ที่หาความตรงตามเนื้อหาและปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับพยาบาลวิชาชีพในหัตถ์คลอดในโรงพยาบาลที่ไม่ใช่กลุ่ม ตัวอย่างคือ โรงพยาบาลตำรวจ และโรงพยาบาลเลิดสิน จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเที่ยง ตอนที่ 2 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.95 นำมาหาค่าความเที่ยง ตอนที่ 3 โดยใช้สูตรคูเดอร์ริชาร์ดสัน ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.81

ชุดที่ 2 แบบสังเกตการปฏิบัติจริงตามบทบาทพยาบาล มีขั้นตอนการสร้าง

ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษากรอบแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ เกี่ยวกับบทบาทอิสระของ

ที่ได้มาสร้างเป็นแบบสังเกต โดยเหมือนกับข้อคำถามของแบบสอบถามการรับรู้บทบาทพยาบาล ประกอบด้วยบทบาท 3 ด้านคือ บทบาทผู้ให้บริการสุขภาพ บทบาทผู้สอน บทบาทผู้สนับสนุนช่วยเหลือ มีลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการ (Check list) ว่าพยาบาลวิชาชีพในห้องคลอดปฏิบัติหรือไม่ได้ปฏิบัติ แล้วนำแบบสังเกตที่สร้างขึ้นไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม พร้อมทั้งนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 2 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา นำเครื่องมือชุดที่ 2 ที่สร้างขึ้นและผ่านการแก้ไขอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาพร้อมแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดียวกับที่ตรวจเครื่องมือชุดที่ 2 พิจารณาตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นนำผลที่ได้รับกลับมาพิจารณาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาพร้อมเพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสังเกต ถ้าข้อใดที่ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 ท่านขึ้นไปเห็นด้วยตรงกันถือว่ามีความตรงตามเนื้อหา ส่วนข้อที่ไม่ได้ตามเกณฑ์ ผู้วิจัยนำมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอนั้น โดยพิจารณาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม มีรายละเอียดดังนี้คือ แก้ไขเพิ่มเติมข้อความให้มีความเหมาะสมทางภาษา ความชัดเจนของเนื้อหา และความครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ ได้ตัดข้อที่ไม่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิออก 2 ข้อ เหลือ 72 ข้อ

ตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ โดยผู้วิจัยคัดเลือกผู้ช่วยทำการวิจัยโดยกำหนดคุณสมบัติดังนี้คือ เป็นพยาบาลวิชาชีพมาแล้วอย่างน้อย 1 ปี จำนวน 1 คน เตรียมผู้ช่วยทำการวิจัยโดยการแนะนำตัวผู้วิจัยแก่ผู้ช่วยวิจัยและแจ้งให้ผู้ช่วยวิจัยทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการสังเกต อธิบายเกี่ยวกับแบบสังเกตที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแก่ผู้ช่วยวิจัย หลังจากนั้นผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยร่วมกันอภิปรายแบบสังเกตที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการใช้แบบสังเกตตรงกัน นำแบบสังเกตที่หาความตรงตามเนื้อหาและปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปสังเกตพฤติกรรมของพยาบาลวิชาชีพในห้องคลอดตามรายการที่กำหนดไว้ในแบบสังเกต สังเกตพยาบาลวิชาชีพในห้องคลอดของโรงพยาบาลเลิดสิน จำนวน 5 คน โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตพร้อมกัน แล้วนำคะแนนที่ได้จากการสังเกตมาหาค่าความสอดคล้องกันระหว่างผู้สังเกตโดยใช้สูตรของ สก็อต (Willam A Scott) (สุภาพ วาดเขียน, 2525 ; วิเชียร เกตุสิงห์, 2530) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. รวมนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยนำหนังสือไปให้ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย และขอความร่วมมือในการเข้าไปสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติงานจริงตามบทบาทพยาบาลรพพยาบาลวิชาชีพในห้องคลอด
3. ผู้วิจัยพบหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลและหัวหน้าห้องคลอดเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการตอบแบบสอบถามเป็นรายบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ วิธีการสังเกตพยาบาลวิชาชีพของผู้วิจัย ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กับพยาบาลวิชาชีพด้วยตนเอง ให้เวลาตอบแบบสอบถาม 2 ชั่วโมง และรับคืนด้วยตนเอง ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสังเกต ทำการสังเกตกลุ่มตัวอย่างคนละ 3 ครั้ง ทั้งทั้งผลัดเช้า-บ่าย และดึก แต่กลุ่มตัวอย่างบางคนต้องสังเกตเกิน 3 ผลัด เนื่องจากผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมบางพฤติกรรมไม่ครบ ได้แก่ การรับไหมและการทำคลอด ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องสังเกตให้ครบทั้ง 3 ครั้ง ขณะทำการสังเกตผู้วิจัยจะสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม โดยอยู่ภายในห้องที่พยาบาลผู้ถูกสังเกตปฏิบัติงานอยู่ แล้วสังเกตพฤติกรรมของพยาบาลขณะปฏิบัติงาน แล้วบันทึกลงในแบบสังเกตทันที ระยะเวลาที่ผู้วิจัยทำการสังเกตตั้งแต่ 22 เมษายน 2539 ถึง 30 กรกฎาคม 2539 รวมระยะเวลา 17 สัปดาห์ (รายละเอียดแสดงไว้ในภาคผนวก) รวมการสังเกตทั้งสิ้น 105 ครั้ง
5. เก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนโดยผู้วิจัยรับคืนด้วยตนเองจากพยาบาลวิชาชีพ แต่ละคน จำนวนแบบสอบถามที่นำไปให้ 35 ชุด ได้รับคืนมาเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้ง 35 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 (รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ ๑)

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่นำไปให้และได้รับคืนมา จำแนกตาม
โรงพยาบาลชุมชน

รายชื่อโรงพยาบาลชุมชน	แบบสอบถาม (ฉบับ)		
	ที่นำไปให้	ที่ได้รับคืนและสมบูรณ์	ร้อยละ
1. โรงพยาบาลพนัสนิคม	4	4	100.00
2. โรงพยาบาลรัฐประเทศ	6	6	100.00
3. โรงพยาบาลกบินทร์บุรี	6	6	100.00
4. โรงพยาบาลบ่อไร่	7	7	100.00
5. โรงพยาบาลพนมสารคาม	4	4	100.00
6. โรงพยาบาลโป่งน้ำร้อน	4	4	100.00
7. โรงพยาบาลแก่ง	4	4	100.00
รวม	35	35	100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) มีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ จำแนกตามกลุ่มอายุ ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพสมรส และการอบรมเฉพาะทาง
2. การรับรู้บทบาทพยาบาลและการปฏิบัติจริงตามบทบาทพยาบาล ของพยาบาลวิชาชีพในห้องคลอด วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. เปรียบเทียบการรับรู้บทบาทพยาบาลและการปฏิบัติจริงตามบทบาทพยาบาล ของพยาบาลวิชาชีพในห้องคลอด จำแนกตามอายุ ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพสมรส และการอบรมเฉพาะทางโดยการทดสอบค่าที (t-test dependent)